

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Alapítási árak:
 Szombat: Negyedévre 3 korona.
 Évesre 12 " "
 Végkiadás: Negyedévre 5 " "
 Évesre 20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyezmény ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Bereczen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Rákosi Jenő.

— jan. 3.

A király a főrendiház örökös tagjává nevezte ki Rákosi Jenőt, a Budapesti Hírlap főszerkesztőjét.

Ez a kitüntetés nem csupán Rákosi Jenő dicsősége, hanem az egész magyar sajtónak és a nemzeti irodalomnak. És Rákosi Jenő épp úgy dísz a mai naptól közjogi állásában a főrendiháznak, mint a hogy évtizedek óta lobogó lelkü fáklyavivője a sajtóban a magyarság legszentebb harcainak és vezére a nemzeti eszmék, a nemzeti művelődés, a nemzeti akarat diadalmas hódításainak.

Rákosi Jenő megalkotója a ma uralkodó hatalmas magyar sajtó irodalmi szárnyalású nemzeti szellemének és megteremtője az európai szintre emelkedett hazai újságszínvonalnak. Ő maga a sajtó hatalom legerősebb képviselője; de nagy

érdemei mellett is örök fényvel ragyog az a tulajdonsága, hogy egyéni sikereinek minden gyümölcsét ma épp oly hiven megosztja vállalata összes munkatársaival, — mint tette pályája kezdetén. Rákosi Jenő a tehetséget szívére öleli, a toll katonáit vezéri helyén épp oly szeretettel megbecsüli, mint megbecsülte akkor, a midőn még maga is a közlegények sorában küzdött.

És jellemének, egyénisége értékének ezt a példaadó szép vonását ő maga tudta legjobban megmagyarázni a Budapesti Hírlap szemlézetének őt ünneplő tisztelgése alkalmából tett azzal a vallomással, hogy soha sem gondolt arra, palotája lesz, főrendi méltóságot kap, hanem mindig csak *író akart lenni.*

Ime ez a kijelentés az a dísz, melyet én Rákosi Jenő csodálatos egyéniségében halhatatlan tündöklő

sünek tartok. És ez a kijelentés egyben fölséges egyszerűségű magasztalása a pályának, a hivatásnak, melyen most Rákosi Jenőt a megérdemelt dicsőség koszorúzza.

Mindig csak író akart lenni: találó jellemrajza ez Rákosi Jenő lelke történetének.

Es aki ismeri az ő élete folyását, ujjongó örömmel tanúságot tehet róla, hogy Rákosi Jenő valóban *mindig író volt, mindig író maradt.*

Mingyárt pályája kezdetén, midőn első szintpadi alkotásával, az ifjuság tüzes erejétől duzzadó *Ezopus* vigjátékkal, diadalt aratott és új iskolát alapított, melynek a mester mellett is egyik mestertanítványa Dóczy Lajos — Rákosi Jenő egyik kezében a költészet koboztat, másikkban a nemzeti küzdelmek lobogóját tartotta. Költő volt és újságíró s ez a két hivatása egygyé forrt lelkében és a nemzetnek

Felsőbb leányok.

A Szabadság számára írta: *Zöldi Márton.*

Felsőbb leányokat és felsőbb lényeket közönséges matematikai mértékkel nem lehet meghatározni. Ez már a felsőbb matézis körébe tartozik, a mint hogy a felsőbb leányiskolában a felsőbb matematika kötelező tantárgy.

A tanügyi kormányzat, mikor a felsőbb leányiskolák tantervét jóváhagyta, világosan látta maga előtt a célt, az ideált. A statisztikával támogatott tapasztalás kétségtelenné tette, hogy a felsőbb leányoknál rendszerint hiba van a kréta körül. Kereste, kutatta, e hibák forrását s rájött, hogy serdülő leányok, az aranyos bakfisek, a nyíló rózsabimbók összes defektussai a hiányos matematikai képzettségre vezethetők vissza. Nekihajtották tehát a serdülő leányokat, az aranyos bakfisokat, a nyíló rózsabimbókat a matematikai tudományoknak. Így készült a modern tanterv.

Lehetetlen ennél valami természetesebbet képzelni. Mi egy leány algebra

nélkül? A trigonometria segédkezése nélkül hódíthat-e a hajdani varázs? S mire valók egyáltalában a Briggs-féle logaritmusok, ha nem arra, hogy a női fenséges hivatásában lovagiasan támogassák?

Igy jutottak a felsőbb leányok a felsőbb matematikába, hol aránylag igen kényelmetlenül érzik magukat. Ezer matematikus kisasszony közül ugyancsak ezer a régi előítéletek civikkerjén keresztül szemléli a matematikai tudományok terjedését és történetét szívesen dolgozik törtézetekkel.

De különösen a tizedes törtek rövidített szorzása tartja őket heteken, hónapokon át kínos izgalomban. A letört liliomok nem halványabbak, mint mikor a szépséges liliomszálak törteken törnek a fejüket. A vegyes törteket vegyes érzelmekkel fogadják s izgatottan harapdálják bitorajkukat, hogy a tizedestörteket nem tizedelhetik meg.

Mert egy ilyen tizedes tört, különösen annak rövidített szorzása, néha családok nyugalmát képes tönkretenni. A minap egy esetben csaknem katasztrófá-

hoz vezetett. Ajánljuk az esetet a tanügyi kormányzat figyelmébe:

Az apa gondatlanul tért haza az enyhe családi fészekbe, s derűs arccal tudakozódott a vacsora felől. De a derű hamar elköltözött arcáról. Felesége egy karosszékekben némán meredt maga elé, felsőbb leánya egy sarokban halkán, de kitartóan zokogott.

— Mi történt? Mi bajotok?

A hölgyek felugrottak.

— Milyen jó, hogy jössz. Az ég küldött.

— Oh, papa, ments meg!

— Igen, igen, segitened kell a szegény leányon. Hiszen a te leányod.

— Hát persze, hogy az enyém. Mi történt vele? Beszéljete! Mindent tudni akarok.

A felsőbb kisasszony zokogva borult apja karjaiba.

— Végem van! Oh én boldogtalan.

A megrémült apa gyöngéden kibontakozott karjaiból s a pamlagra maga mellé ültette leányát.

— Szólj gyermekem mi bajod, mi

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Bereczen. Főter, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin” arc s kéz bőr finomító szőpítő szerét, mely folyadék amíg tartalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinrel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors s biztos. A szél kifújja arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérre, puhává s üdvé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.

állandó nagy győzelmeket szerzett.

Mint költő szép virágokkal ékesítette a nemzeti génusz homlokát, mint újságíró pajzsával övezte. Költészete sugárözön a magyarság fején, újságíró működése vér a nemzeti önérték ereiben. Költői alkotásaival, magasztos színműveivel Rákosi Jenő fölemelte, újságírói vagyonszeretettel izzó átérzésére megacélozta a magyarság újabb nemzedékeit.

A királyi kitüntetés tehát ezuttal oly egyéniséget ért, hogy a Rákosi Jenő dicsőségét a nemzeti költészet s a törhetetlen, erős faj magyarság zászlaját diadalmasan lobogtató sajtó is dicsőségének vallhatja.

R. Gy.

A szabadelvűpárt ujéve.

— jan. 3.

A debreceni szabadelvűpárt újév napján Puky Gyula főispántól, mint már említettük is. *Dobiecki* Sándor orsz. képviselőhöz vonult.

A pártnak mintegy 150 tagját Kerekes Géza III. kerületi szabadelvűpárt elnöke vezette s a párt nevében dr. *Balázs Bertalan* következő üdvözlő beszédet intézte *Dobiecki* Sándorhoz:

Szeretve tisztelt Képviselő ur!

Városunk III-ik választókerületének képviselőjében járunk ime elébed, hogy ez újév küszöbén megtisztulva a hétköznap bajai és gondjaitól, szívünk igaz megnyilatkozásának szabad folyást engedjünk.

Engem ért a megtisztelő szerencse, hogy a kerületnek közelebről pedig pártunknak a mai napon szócsöve lehessenek

és én örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy szívünk érzelmeinek kifejezést adjak.

A természet örök törvényei uralkodnak mindnyájunk felett. A természetben a tér és idő fogalma örök és végtelen, csak mi szorítjuk azokat formák közé, mert e formák nélkül sem az időt sem a világot fölfogni és megérteni képesek nem volnánk, részekre osztjuk tehát az időt, felaprózzuk a végtelent, ép úgy mint ha a tenger vizét mértékkel akarnók kimérni.

Természeti törvény az is, hogy a szélsőségek vonzzák egymást, a tér és az idő végtelenségével szemben mi gyarló emberek a mulandóságot jelképezzük mégis szívünkben irántad való érzelmünk állandósága vetekedik az idő végtelenségével, vetekedik a tenger mélységével. Ugyanaz az érzelmünk irányában az év mindenik napján s nincs e tekintetben különbség az újév első napja és más nap között s ha mégis ma kívánjuk ezt veled tudatni: annak okát csak abban keresd, hogy a mint jeleztem, az idő végtelenségét mi formák közé szorítjuk s a mai nap az idő végtelenségének egy ilyen kiemelkedő formája, határnapja az elmúltak kezdete egy jövőnek, a múlt és jövő ez összetalálkozásánál pedig mi lelki szükségét érezzük annak, hogy biztosítsunk téged igaz tiszteletünkről, hozzád való erős ragaszkodásunkról és őszinte szeretetünkről.

A mai nap alkalmát arra is, hogy mint politikai pártpolitikáról is beszéljünk, hogy felszínre hozzuk azon nagy kérdéseket, amelyek az ország politikai életét most elfogják. E eszabításnak azonban ellent állani kívánok, mert jól érzem és tudom, hogy a politikában csak egy érzelem tölti be minden igaz honfi keblét s ez az, hogy az országot nagyoknak, hatalmasnak, önállónak és boldognak lássuk.

Hogy a te kebledben ez érzelmek még hatványozottabb mértékben dominálnak, azt jól tudjuk kiválóságodnál fogva azon szerencsés helyzetben is

vagy, hogy nemcsak érezni tudsz így, hanem cselekedni is, tudjuk azt is, hogy ha bármily nehéz is a helyzet, ha bármily sötét felhők tornyosuljanak Magyarországon politikai egén s ha bármit rejtessen is magában az idők méhe, téged mindig azon az úton fogunk haladni látni, a mely ut az ország anyagi és szellemi fejlődésének az útjára vezet.

Ezért rendületlen is a mi bizalmunk te benned.

Azt is jól tudjuk, hogy városunknak is egyik támasza, oszloptartója vagy s hogy igaz örömmel és lelkesedéssel veszel részt városunk közügyeiben. Most pedig kétszeresen is szükségünk van nekünk ottan a te erődre, a te tudásodra, mert őrtállója vagy te ott a mi felfogásunknak, a mi eszméinknek és megfogya bár, de törve nem — ha számbeli erőnkkel nem, de eszméinkben rejülő erővel, az eszme hatalmával, a mely a gazdasági osztályok érdekeire való tekintet nélkül csak kizárólag a közérdeket tartja szem előtt — hisszük és reméljük, hogy ott is győzni fogunk, mert győzünk kell.

Ehez a nagy munkához, feladataidnak sikeréhez kívánunk mi neked erőt egészséget és kitartást, áldjon meg az Isten minden földi jóval és tartson meg szeretett családodnak és hazánknek javára az élet legvégső határáig.

Dobiecki Sándor orsz. képviselő erre az üdvözlésre igen emelkedett szellemű rögtönzéssel körülbelől így válaszolt.

A szives üdvözlésre válaszolva — ugymond — igazat kell adnom tisztelt barátomnak, hogy életünket az idő és tér korlátai veszik körül. A végtelen idő az emberre nézve egy rövid perc. De a midőn ma sokan felsőhajtanak, hogy: ime megint eltelt egy év! senkinek kebléből sohajta olyan joggal fel nem szállhat, mint a képviselőből. A képviselő léte rövid: ma volt, holnap nincs, olyan mint a tiszavirág és a rövid ciklust még megrövidíti az egymást üző-hajtó események rohamossága.

Tisztelt barátom utal az ez időben

dobogtatja ily hevesen apró kis szívedet?

— Oh papa!

— Csak ki vele bátran. Hogy hívják azt a fiatal embert?

— Oh papa, mit gondolsz?

A hosszú faggatásnak végre meglett a kívánatos eredménye. A leány kimerítő vallomást tett.

Nem tudom a számtant.

— Csak ez? no majd segíték. M. van feladva, Mi van feladva?

— A tizedes törtek rövidített szorzása. — Papa, ismered te a tizedes törteket?

— Hm, azt hiszem, igen némileg. Mutasd csak a feladatot.

Megmutatta. Az apa lelkiismeretesen neki feküdt, előszedte összes matematikai emlékeit, de hasztalanul. A tizedes törtek rövidített szorzása tekintetében minden tudománya csődöt mondott. Most már az elkeseredés az ő kedélyét is ellepte. El sem tudta képzelni, hogy élhetett meg a tizedes törtek rövidített szorzása nélkül. Elkeseredésébe szégyenkezés is vegyült. Ime ő az apa, a családfő, a társadalom fő szereplője, nem tud a leányán segíteni. Fogalma sincs, hogy rövidítik a tizedes törtek szorzását.

Dühösen járt fel s alá a szobában.

— Mit tegyünk, mit tegyünk? — hangzott a hölgyek zokszava.

— Megvan, elmegyünk a bácsihoz.

— Az tudja?

— Hogyne? Nyugalmazott politéchnikai tanár, ki annyi szakkönyvet írt.

Kocsiba ültek és rátörték a tudásra. Az öreg ur matematikai nyugalommal hallgatta végig a bajukat.

— Sajnálom gyerekek, de az én időmben nem rövidítették a tizedes törtek szorzását. Mi hosszasan is ráértünk multiplikálni őket. Hanem menjetek el a sógoromhoz, az számtanácsos, azok nagyon szeretik rövidíteni a a dolgot általában és a tizedes törteket specifikusan. Próbáljátok meg.

Föl kerekedtek és fölkeresték a számtanácsost. A jó ember iszonyu zavarba jött.

— Tizedes törtek? Teringettét! Volt egy dijnokom, ki nagyon értette a tizedes törteket, de éppen a múlt héten helyezték át Fiuméba.

A boldogtalan család még néhány ismerős bank hivatalnoknál tett kísérletet. Mindegyik játszva ki tudta számolni a feladatot, de mindegyik más-más módszer szerint. Melyik az igazi? Azt senki sem tudta megmondani.

Sötét kétségbeeséssel és nyitott problémával kocsiztak hazafelé. Az idő éjjelfelé járt s a házmaster a szokottnál gyorsabban nyitott kaput.

— Maguk még fentvannak?

— Igen, a leányom most készült el a feladattal.

— Földadattal? Micsoda földadattal?

— Valami összetört tizedesekkel.

Az apa fejében egy mentőgondolat villant meg.

— Házmaster, küldje fel a leányát hozzánk egy percre.

— Szívesen nagyságos ur.

S a kis satnya házmasterkisasszony öt perc alatt úgy rendbe hozta a tizedes törtek rövidített szorzását, mint a pinty.

Másnap új szép ruhát kapott ajándékba.

Azt hiszem, hogy ez az egyetlen eset, mikor a felsőbb matematika pozitív haszonnal járt a nőnevelés terén.

Nagyon veszedelmes volna azonban ha ebből az egy esetből a tanügyi kormányzat merész konzekvenciákat vonna le. Ezért magáért aligha érdemes a tantervet újra kibővíteni.

Ez a nézet családapai körökben.

végzendő alkotásokra. Az én nézetem szerint a törvényhozás alkotásait a szükség hozza létre. A mindennapi élet nehézségével győtrődő egyének megérzik a jogrend egyes hiányosságait, közlik ezt barátaikkal, ismerőseikkel, így megy át a köztudatba, a míg aztán végre parancsolólag lép a szükséglet a törvényhozás elé. A képviselők a közéletnek valamenynyien munkásai lévén, tanácsaikkal segítik a kodifikátort, hogy alkotása a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően, ne jöjjön vele ellenkezésbe avagy egyszerű akadémiai bölelősséggé ne váljék.

De míg a kodifikátor kizárólag tárgyával foglalkozik, addig a komolyan gondolkodó képviselő minden más kérdésben is önálló véleményt kell hogy alkosson, ami természetesen csak hosszas és beható tanulmány alapján szerezhető meg. Erthető tehát, hogy a munkás képviselő ideje különösen hogy ha mint magam is, szeretett városunk érdekében is munkálkodik, rohamosan mulik. Ezért tűnik fel énelőttem is egy percrek az elmúlt ötégyed és amióta önök nagyra-becsült bizalmukkal tisztelték meg.

Kedves barátom e térről is megemlékezett. Ha olyan értelemben tárgyalom ezt a gondolatot, hogy mily tere nyílik a képviselő munkásságának, akkor igen messze vezetne fejtegetésem.

De én is mellőzni kívánom ezuttal a nagy politikai kérdések fejtegetését. Csak azt óhajtom megjegyezni, hogy míg szerény magam személyében alig merném szavamat felemelni az országház alkotásainál, érezve azt, hogy az önök nevében és megbízásából eselekszem nem csak merem, de kötelességem is nézeteimet latba vetni. Ezért van szükségem az önök bizalmára s amikor azt kérem, egyuttal támogatásukra és barátságukra számítok a jövőben is.

De ha egyébről nem, egyről meg kell emlékezni és ez a közgazdasági helyzet, mely békóba veri egész állami életünk fejlődését. Hazánk javára nem is kívánhatok annál jobbat, mint hogy ez a kérdés most már végre valahára végleges elintézés nyert legyen s akár a vámszövetség, akár az annyiaktól óhajtott önálló vámterület alapján, de a kérdés állandó megoldást nyerjen.

Forrón köszönöm a szabadelvűpárt megtisztelő bizalmának és szeretetének megnyilvánulását és isten áldását kérve a hazára, a nemzetre, Debrecen városának minden lakosára, ajánlom magamat önök jóindulatába.

Az újévi ünneplés ezzel véget ért s a III. ker. szabadelvűpártja *Dobieczki* képviselő lelkes éltetésével oszlott szét.

KÖZIGAZGATÁS.

Bucsuzás és hivatalba lépés.

— jan. 3.

Megható, szép ünnepség folyt le tegnap délelőtt a katonai és illetőségi ügyosztálynál, melynek tisztviselői utolszor jelentek meg szeretett főnökük *Oláh* Károly tanácsnok előtt, hogy a midőn más ügyosztály vezetését véve át, tőlük távozik, még egyszer kifejezést adhassanak iránta érzett szeretetüknek, ragaszkodásuknak és határtalan tiszteletüknek.

Vetőssy Béla az ügyosztály fogalmazója intézte hozzá — tisztársai nevé-

ben — a következő tartalmas beszédet:

Tekintetes tanácsnok ur!

Kegyes jó akaróknak!

Az itt megjelent ügyosztály tisztikara nevében mondok ma Istenhozzád-ot önnek; ma midőn utoljára jelent meg közöttünk és bucsut vesz az ügyosztálytól.

Boldogok voltunk, hogy bárcsak rövid 6 esztendeig is mi mondhattuk önt magunkénak és büszkék arra, a ki tapintatával, szigorúságával, egyénisége dus javaival és tudása szerencsés érvényesítésével ez ügyosztályt a fővárosiaság fokára emelte, fejlesztette és arra, hogy a városi közigazgatás és tanács legjelesebb tagja a mi ügyosztályunk vezetésében csillogott. Az ön pályatutásának fényébe ez a 6 esztendő csak halvány sugarat fog vetni, de az ügyosztály történetének az lesz egyik legszebb lapja, a melyre az ön vezető szereplése s felsőbb helyen is elismert sikerei, dícsősége fel vannak jegyezve. Nem ugy bucsuzunk el tanácsnok urtól, mint a kitől örökre el kell válnunk, hisz itt marad közel hozzánk. Fényes tehetségében — ha más ügykörben is — alkalmunk lesz látni és ha bennünket meglátogat azon leszünk, hogy ügyosztályunkban ugy érezze magát, mintha még mindig otthona volna. Most pedig midőn új állását elfoglalja arra kérem, vigye el magával jó barátságunkat és őszinte szeretetünket ama jó kívánságunkkal együtt, hogy a mindenható a közigazgatás dícsőségére, e nemes város és jóbarátai javára és örömeire sokáig éltesse! Adjon Isten önnek napokat még napjaihoz, esztendőket még esztendeihez, legyen még sok ideje a küzdelemre, hiszen bírják azt még erős vállai, de a boldogságra is, mert azt méltán meg érdemli.

Oláh Károly tanácsnok meghatottan hallgatta végig a bucsu beszédet, melynek elhangzása után igen szép beszédben köszönte még az iránta mindenkor táplált szeretetet, ragaszkodást s kijelentette, hogy az ügyosztály minden tagját mint olyanokat, kik neki munka társai, barátai és nehéz feladatai megoldásánál hathatós támogatói voltak, továbbra is szíves szeretetében fogja tartani; egyuttal kérte őket, hogy a rájuk nehezedő terhes feladatnak a város és a közönség érdekei szemelött tartása mellett igyekezzenek oly buzgalommal megfelelni, milyenről az ő vezetése mellett tanubizonyosságot tettek.

Kévéssel ezután

Szabó Kálmán tanácsnok, mint az ügyosztály új vezetője jelent meg a bucsuzó tisztviselők között, kinek is *Oláh* Károly tanácsnok a tisztviselőket, mint teljesen szakképzett, kötelesség tudó, jellemében tiszta és főnökük iránt tisztelettel és szeretettel ragaszkodókat mutatta be, előbb együttesen majd külön-külön s egy uttal kérte őt, hogy működésük elbírálásánál legyen méltányos és igazságos.

Szabó Kálmán tanácsnok ezután üdvözölte az ügyosztály tisztviselőit s kijelentette, hogy őket munkatársainak tekinti; szigorú, de méltányos és igazságos eljárásáról biztosította őket.

Ezek után *Oláh* Károly tanácsnok mindenik tisztviselő társának baráti jobbot nyújtott és az ünnepség véget ért.

× **Alakuló tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt 10 órakor tartja alakuló ülését. Ezen a teljes tanácsülésen *Kovács* József polgármester néhány szóban kifejti közigazgatási irányelveit és lelkes együttműködésre szólítja fel a tanácsot. *Puky* Gyula főispán tegnap előre jelezte hogy az alakuló tanácsülésen ő is megjelenik.

× **A közigazgatási bizottság első ülése.** A város közigazgatási bizottsága, melynek két új tagja van, *Márton* Imre és dr. *Kocsár* Gábor, — e hónap 5-én hétfőn tartja első alakuló ülését az új esztendőben, *Puky* Gyula főispán elnöklése mellett.

× **A városi tanács.** Most folynak a városházán az elhelyezkedések, az új tanács tagjainak rendezkedései. — *Oláh* Károly a közművelődési ügyek tanácsosa tegnap adta át a katonai ügyosztályt *Szabó* Kálmán tanácsosnak. *Vecsey* Imre főjegyző ma veszi át *Komlóssy* Arturtól a főjegyzői iratokat és a délelőtt folyamán elfoglalja hivatalos helyiségeit, Régi helyiségeibe holnap költözik át *Oláh* Károly. *Csóka* Samu tanácsos tegnap átvette az adóügyi tanácsosság összes iratait és megkezdte működését. *Abrahám* László főügyész *Király* Gyula tanácsos hivatala ideiglenesen a kis tanácssteremben lesz, míg földszint a bolt-helyiségekből átalakított hivatalos helyisége elkészül.

× **Az Arany Bika javítási költségei.** Debrecen városát szerződés kötelezi, hogy az Arany Bika szálló összes helyiségeit teljesen jó állapotban, ujonnan rendbe hozva adja át az új bérlőnek. Viszont a régi bérlő társaságot arra kötelezi szerződése, hogy a bikát olyan jó karban adja vissza, aminőben átvette. — Mivel azonban a nagy vállalatnál 10—15 év alatt alig történt javítás, esinosítás, most alapos ujjaalakításra van szükség. Kiküldött bizottság megvizsgálta az egész fogadót és az átalakítási költségeket 43,500 koronában állapította meg. A bizottság tagjai voltak: a város részéről *Acél* Géza főmérnök, *Tóth* István és *Horváth* János, a régi bérlő társaság részéről *Szikszay* Géza, *Németh* András részéről *Kuthi* Béla. Az átalakítást sürgősen meg kell csinálni. A szerződés szerint a 43,500 korona költséget a régi bérlő társaságnak kell fedeznie. A januári közgyűlésen kerül tárgyalásra ez az ügy ahol a város esetleg, ha méltányos akar lenni elengedhet valamit az összegből, figyelembe véve azt, hogy a hosszú idő alatt kopás, használás révén is nagyban elrongálódott s diszes fogadó.

× **Hivatalos látogatások.** *Kovács* József polgármester és *Vecsey* Imre főjegyző tegnap hivatalos látogatáson voltak *Kiss* Aron ev. ref. püspöknél, *Kaffka* Ignác dandárparancsnoknál, *Bernáth* Elemér ltélő táblai elnöknél, *Rásó* Gyula alispánnál, ma pedig dr. *Wolafka* Nándor püspököt látogatják meg.

× **Megyei közigazgatás.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hónap

13-án, kedden tartja rendes, január hónapi ülését. Eredetileg e hó 12-én, hétfőn lett volna az ülés, de miután a debreceni téli vásár egyik nagyforgalmu napja ez időre esik, az ülést más napra halasztották el. Az ülésen Puky Gyula főispán fog elnökölni s azon az elmúlt december hónap közigazgatási életére vonatkozó jelentésüket teszik meg az egyes szakelőadók.

× **Megyei pénztárak az állami adóhivatalban.** A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény értelmében a megyei adópénztárakat és számvéviségeket bekebelezték az állami adóhivatalok szervezetébe. Hajdúvármegye pénztára és számvévisége tegnap költözködött át az állami adóhivatalba és illetve a pénzügyigazgatósághoz, melyek Budaházy Ödön főszámvévót, Rásó János tb. főszámvévót és Vásárhelyi István pénztárrost régi fizetésükkel vették fel az állami tisztviselők sorába. Más városokban a fizetés folyósításával sok baj volt, így a szomszédos Nagyváradon is, a hol nem kapták meg pontosan a fizetésüket, de nálunk e tekintetben sem fordult elő a legkisebb rendezavarás sem.

H I R E K.

N a p l ó.

- Iparmúzeum*, nyitva minden vasárnap és ünnepe napon d. e. 9—12-ig.
- Székely-Bazár*, jan. 6-ig nyitva mindennap d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig.
- Jan. 3. Hentes és mészáros ifjak bálja. Arany Bika.
- Jan. 4. Presbiteri gyűlés, ev. ref. egyh. épület.
- Jan. 5.—13. Téli nagyvásár.
- Jan. 5. Városi közigazgatási bizottság ülése.
- Jan. 6. Nemzeti irodalmi szövetség értekezlete Budapesten.
- Jan. 6. A Székely Társaság vacsorája. Arany Bika.
- Jan. 7—8—9. Görög kath. karácsonyi ünnepek
- Jan. 10. Izs. nőegylet jelmezes álarcos bálja Arany Bika.
- Jan. 11. Vásár vasárnapja.
- Jan. 11. Körvadászat Mike-Pércsen.
- Jan. 13. Vármegyei közigazgatási bizottság ülése.
- Jan. 17. A Függetlenségi-Kör tánevigalma. Arany Bika.
- Jan. 17. Önálló munkás b. s. pénztár mulatsága Korona.
- Jan. 17. Állami ménék szétosztása.
- Jan. 31. Jótékony nőegylet estéje. Arany Bika.
- Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

* **A Csokonai-kör Kovács József polgármesterhez.** A Csokonai-kör legutóbbi választmányi ülésében elhatározta, hogy üdvözlő iratot intéz a város ujonnan választott polgármesteréhez, annyival inkább, mert a Csokonai-kör sokszoros és szoros kapcsolatban van Debrecen városával. Az üdvözlő levél így hangzik:

A Csokonai-kör őszinte tisztelettel üdvözlöi Tekintetességedet a polgármesteri székben; teszi azt nemcsak abból a köteleles figyelemből, melylyel a város minden testülete a város feje, Polgármester Ur iránt tartozik, hanem abban a tudatban, hogy a Csokonai-kör, Debrecen ez egyetlen irodalmi hivatású társasága nem remélhet nagyobb sikert magasztos céljai szolgálatában, az irodalmi érzék fejlesztésében, a magyar iro-

dalmi műveltség terjesztésében és a város halhatatlan szülőtte, Csokonai emlékének ápolásában, ha Debrecen városa s a város élén Polgármester Ur hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban nem részesítik körünket.

Midőn tehát megújítjuk üdvözlő jó kívánságainkat, arra kérjük Tekintetes Polgármester Urat, kegyeskedjék szíves jóindulatát és nagybecsű pártfogását kiterjeszteni a Csokonai-körre is, melynek választmányja nevében maradjunk Tekintetes Polgármester ur iránt kiváló tisztelettel és hazafias üdvözléssel.

Debrecen, 1902. december 31.

Géressi Kálmán dr. Kardos Albert
a kör elnöke. a körtükára.

* **Téli nagy vásár.** Valamikor régen híresek voltak a debreceni téli vásárok, a melyeken a környék legnagyobb, legmódosabb leányainak szerezték be a régi udvarházak nemes urai a kelengyét, tekintettel a közelgő farsangi időkre. Most már sokat veszítettek hajdani hírességükből a debreceni vásárok, a melyekre nem utaznak már le többé híres hazai és külföldi cégek óriási raktárkészleteikkel, de azért jobb esztendőkből elég nagy forgalmat csinálnak még most is. Az idei téli vásár e hónap 5-én kezdődik és a vásárt a következő sorrend mellett tartják meg: Január 5—7 (hétfő, kedd, szerda) bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és termény vásár, január 10—11 (szombat, vasárnap) sertés vásár, 11—12 (vasárnap, hétfő) lóvásár, 12—13 (hétfő, kedd) baromvásár. A vásár iránt, mint az előjelkekből látszik, nagy az érdeklődés.

* **A Székely Társaság közvacsorája.**

A helybeli Székely Társaság az általa rendezett, s fényes anyagi és erkölcsi sikert ért Székely bazár berekesztése alkalmával január 6-án este 8 órakor zártkörű társasvacsotát rendez a Bika szálló dísztermében. A vacsorát természetesen tánc követi. A társasvacsorán a székely bazár rendezésében résztvett urhölgyeken és hozzátartozóikon kívül részt vesznek a Székely Társaság alapító, rendes, és pártoló tagjai, az eladásnál közreműködő urhölgyek és az általuk meghívott ismerősök. — Az idő rövidsége miatt személyre szóló meghívókat nem bocsát ki a rendezőség, hanem egyrészt az elárútitásnál urhölgyek és a Bazárt rendező bizottság tagjai, másrészt az egyes állami törvényhatósági és magánhivatalok postán aláírási ivateket kapnak, hogy ismerőseik és a tisztviselők körében aláírásokat gyűjtsenek. Ezen aláírási ivateket, a résztvevők számának idejében való megállapítása végett január hó 4-én déli 12 óráig kell leadni a Székely bazár pénztáránál, hol is a társas vacsorára szóló jegyek már akkor átvehetőek és kifizethetőek.

* **Az izr. nőegylet álarcos bálja.** Az izr. nőegylet által rendezett január 10-iki jelmezes és álarcos bál iránt óriási érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A Bika dísztermének összes páholyait előjegyezték már, sőt nagyon sokan vannak, kik az esetleg megüresedő páho-

lyokra felüljegyeztek. Épen ezért az elnökség felszólítja azokat, akik páholyokat foglaltak le, hogy a jegyeket mentől előbb váltsák ki, nehogy késlekedésük folytán valamelyik felüljegyzetnek adják el a páholyt. Akik pedig nem dominóban, hanem a megbeszélte virág, vagy másféle jelmezben szándékoznak megjelenni, sziveskedjenek ezt az elnöknőnél bejelenteni. Régi látott már Debrecen olyan festői képet, mint az álarcos bál jelmezes felvonulása lesz, nem is szólva a tarka szinpad, alkalmi újság és egyéb mulattató dolgokról, miknek összeállításau nagyban buzgólkodik a rendezőség.

* **Tarka Szinpad a bálon.** Folyának

az előkészületek, a próbák az izr. nőegylet álarcos báljának fényes keretébe beillesztett alkalmi Tarka Szinpad előadására. Valósággal esemény számba fog menni az a sok kedves, új és ötletes meglepetés, melyben a közreműködők részeseitik majd a közönséget. Reméljük, a rendezőség nem fűtyül ki minket azért ha eláruljuk, hogy a műsor egyik feltűnő száma egy fűtty-művész nő bemutatkozása lesz. Előadják továbbá a híres *Szegédjuhász-t* Szomaházy mulatságos népszimű-fonákját, melyben egy ur meg egy bájos urasszony tréfás szövegű népdalokat fognak énekelni. Lesz továbbá olasz vándor daltársulat, mely elénekli a többi közt a Santa Luciát. Aztán merész ujszerű táncművész nő, majd excentrique angol és francia dalénekes nő fogják gyönyörködtetni a bálzókat, Hallani fogjuk Pantus híres párizsi dalát is, melyet Fregoli hozott divatba nálunk. És még sok más remek szám szerepel a műsoron. A szereplőket nem áruljuk el. Annyi bizonyos, hogy pompás lesz minden: a hölgyek művészete, a műsor tarkasága s a báli Tarka Szinpad óriási sikert fog aratni.

* **A jószívűekhez.** Egy szegény öreg ember érdekében fordulunk a jószívűekhez: segítsenek rajta! Valamikor jó napokat is látott a megtört, most már közel 70 éves agg ember, aki azonban élete alkonyán is a maga munkájával szeretné kenyerét megkeresni. Mert minden in-ségnél nagyobb nyomoruság a koldulás. Kosárfonó a szegény öreg Jámbor György van is munkája s bizonyosan akadnának ezután még többen, akik munkával biznák meg. De az a baj, hogy a kosárfonóhoz vésző is kell, a vészőjét a szegény öreg ember pedig ne tudja kiváltani a vasuti pályaudvar raktárából, ahová utárvétellel érkezett. Ezért fordulunk a könyörületes emberekhez: tegyék boldoggá a vénségére is dolgozni kívánó öreget azzal, hogy kiválthassa a kosárfonáshoz szükséges vészőt. Bármily esekély adományt elfogad a Szabadság szerkesztősége. Mindössze 25—30 korona segítség hozzájuttatná a szegény öreget ahoz, hogy munkát válalhasson. Kérjük nemes szívű olvasóinkat, rakják össze 10—20 fillérenként adományait s küldjék be hozzánk az öreg kosárfonó felsegítésére.

* **A székely bazár.** A Debrecenben eddig rendezett kiállítások, vásárok és bazárok történetében szinte páratlanul áll az az állandó érdeklődés, amivel közönségünk a székely bazár iránt viselkedik. Nem csalódunk, ha az érdeklődést az ügyes székely tárgyak mellett főleg az elárúsító hölgyek szeretetreméltóságának tulajdonítjuk. Tegnap elárúsító hölgyek voltak: özv. Egmann Ferenéné, Fábian Juliska és Margit, Harmath Teréz, Mayer Margit, Materny Aranka és Gizike, Nádasdy Iona, Nagy Ilonka, Szteló Böske, Szabó Irén, Toplezer Elza.

Mára szivesek voltak az elárúsítást elvállalni: Baróthy Béláné, Beke Lászlóné, Budaházy Albertné, Buzás Elekné, Herdlitzka Béláné, Kálmánchey Mórné, Péchy Kálmánné, Ujhelyi Andorné, Baróthy Gabi, Beke Erzsike, Kiss Ida, Péchy Paula, Ujhely Emma, Veszter Malvin, Zivuska Irén és Mariska. Napi-biztosok: Kálmánchey Zoltán, Péchy Tibor, Harmath Gergely, Szabó Kálmán.

* **Ujévi tisztelgések.** Az államvasuti üzletvezetőség tisztikara Sigmeth Károly főfelügyelő és a pályaudvar tisztikara Bocán Elemér állomásfőnök vezetése alatt tegnap megjelent Tolnay Kornél üzletvezetőnél, hogy neki az új év alkalmából kifejezzék szereneseikívánataikat. Tolnay az üdvözléseket meghatva köszönte meg.

* **Az ipartestületi betegsegítő pénztár működése.** A debreceni ipartestületi betegsegítő-pénztár működését, január hó 1-én megkezdte, ennélfogva a mai naptól fogva az összes képesített iparágokban alkalmazásban levő segédek és tanoncoknak a betegsegítő pénztárba leendő bejelentése nem a kerületi, hanem az ipartestületi betegsegítő pénztárnál eszközlendő. — Minthogy képesített iparosainkra nézve alkalmazottaiknak az ipartestületi betegsegítő pénztárba való bejelentése nem önkéntes, hanem kötelező, ennélfogva az ipartestület e felhívásnak megtartására annál inkább felhívjuk iparosainkat, nehogy az illetéktelen helyen történt betegsegítő bejelentés folytán magukat kellemetlenségnek tegyék ki. A betegsegítő pénztár alapszabályait iparosaink a betegsegítő pénztár hivatalos helyiségében megszerezhetik, a megbetegedett alkalmazottak orvosi rendelése pedig az ipartestületi betegsegítő pénztár hivatalos helyiségében naponként d. e. 11—12 óra között fog végbe menni.

* **Szerencsétlen évszám.** Vannak emberek akik a babonaságra való erős hajlandóságuknál fogva a 13 számot gyűlölik. Ezekre tekintettel jó Montépin rém regényei óta a legtöbb városban, így nálunk Debrecenben is, nincsenek 13 számú bérkocsisok, a fogadóknak a 12. számú szoba után a 14. számú következik. De ezek az emberek a mostani új évvel nagyon megjárták, miután ezt az évet feltétlenül szerencsétlennek kell magukra nézve tartaniok. Az 1903 év számszámjegyei összeadva ugyanis szintén 13-at adnak ki, a mit ezek a számszámjegyek éppen egy évszázad óta; 1804 óta nem merték megcselekedni.

* **A nagykarolyi betörés.** Megirtuk, hogy a nagykarolyi adóhivatal vas szekrényét december 28-án éjszaka ismeretlen tettesek feltörték illetőleg kifurták. Az esetről jelentést is tettek a debreceni

rendőrségnek, hogyha esetleg a betörő Debrecenben tartózkodnék tartóztassák le. Azóta megállapították, hogy az ellopott tárgyak és értékpapírok értéke 186 ezer korona. Az ellopott értékek között vannak a bírói letétként kezelt órák, ékszerek, takarékbetét könyvek, értékpapírok, belügyi és pénzügyi letétek, ovadéklevelek, váltók járadékpapírok. Ezek azonban egyáltalán nem értékesíthetők. Ehhez hasonló kaszafurás mult év márciusában történt Brassóban, amelynek tettesei még szintén ismeretlenek.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonoknak, barátoknak ismerősöknek, valamint a Debreceni Dalegylet és a Kereskedő Ifjak Dalkör-ének, kik kedves halottunk végtisztességtételén megjelenetek s ezáltal bánatunkat enyhítették, fogadják ezuton is legőszintébb köszönetünket. A gyászoló család nevében: özv. Kémery Lajosné.

* **Tüzeset.** Csige József debreceni tanyáján leégett egy 150 korona értékű szánakazla. A tűz vigyázatlanságból támadt. Csigének két cselédje Dobi Bálint és Hüse Gábor melegedni akarván tüzet raktak a kazal közelében, s a szél által elvitt tüzes perje meggyújtotta a szánakazlat. Oltásról szó sem lehetett, a kazal nem volt biztosítva.

* **Halálozások.** A tegnapi napon elhaltak: Kozák András ev. ref. 50 éves, Seres Mária róm. kath. 20 napos, Balogh Sándor ev. ref. 14 hónapos, Hiripi Gábor ev. ref. 47 éves, Almássy István ev. ref. 6 napos,

* **Kellemetlen újévi ajándék.** Szabó Sándornak furesa fogalmi vannak az újévi ajándékokról. Mikor ugyanis Szilveszter éjszakáján jól berugott s csak új év első napján reggel vetődött haza, enyelegni kezdett a sógornőjével, a ki újévet köszönteni jött a feleségéhez. A sógornője Barna Julia azonban nem nagy rokonszenvvel viseltetik az ittas emberek iránt s éppen ezért keményen rá is szólt a sógorára. Szabó Sándor erre olyan méregbe jött, hogy egy három literes csuprot felkapva az asztalról, úgy arcon vágta vele Barna Juliát, hogy annak az orrát teljesen összetörte, úgy hogy örök időre nyomorék marad az ábrázatára. Az ügynek a rendőrség előtt folytatása lesz.

* **Viharos utcai harc.** Tegnap délután a Hal-utcában valóságos ostrom állapot uralkodott. Szatai József ismert verekedő napszámos, aki már emberölésért is büntetve volt, ittas állapotban azzal szórakozott, hogy egy vaslapáttal sorra bevverte az utcai gázlámpák üvegeit. Természetesen e miatt az arra járó rendőr le akarta tartóztatni. Csakhogy Szatai Józsefnek pártja akadt, Szatai Ferenc és Csatári Lajos szintén vaslapáttal felfegyverkezve, nekimentek a rendőrnek, aki sipolt. Nemsokára segítségére is sietett két rendőr, ekkor azután ez a hat ember, akik mellé többen szegődtek a járékelő napszámosok közül, — valóságos kis utcai harcot vívtak s jó időbe került, míg a három jómadarat harc képtelenné téve, megköttözve beszállították hordágyakon a rendőrségi börtönbe.

* **Csendőrségi hírek.** Kelemen Antal gazda munkaközben levette a mellényét hogy szabadabban dolgozhasson. Ujhely Mátyás azután egy óvatlan pillanatban elemelte a mellény zsebéből Kelemennek az ezüst óráját. Leleplezték, feljelentették.

Kökény Antal, Kerékgyártó György és Daru Imre h. dorogi gazdálkodók bo-

tokkal úgy elverték Ánesin Antalt, hogy vérbeborulva szállították lakására. A verekedő emberek ellen súlyos testi sértés büntette miatt megtették a feljelentést.

* **Felboncolt huda.** A Vigkedvő Mihály utcában egy ember hullájára talált a rendőrség. A hullát beszállították a közkórházba, ahol tegnap délután felboncolták. A boncolás megállapította, hogy Kozár Mihály napszámost bélgöresök ölték meg s halálát a nyomorúság és rossz táplálkozás okozta.

* **Betörések a tanyákon.** Kertész István debreceni tanyáján egy ismeretlen ember betört a tanyás házba, s onnan több, kisebb nagyobb értékű ingóságot ellopott. A csendőrség kinyomozta a tettest Molnár Imre téglavetői lakos személyében, kit miután a betörést beismerte feljelentettek a kir. ügyészséghez.

Szöke Balázs tanyáján, míg a gazda nem volt otthon, betörték a szobába, s 21 koronát kilopták a szekrényből. A tettest Dalmi Albert cseléd személyében derítette ki a csendőrség.

* **Eltévedt kabát.** A munkás rokkant segélyező-egylet debreceni tagjainak ó év utolsó estéjén tartott mulatságán két női kabátot eleseréltek véletlenül. Az egyik kabát tulajdonosa szeretné visszacserezni a kabátot s ezért kéri a másik kabát tulajdonosát, hogy e célból jelentkezzen a Szabadság nyomdájában, a hol saját kabátját megkaphatja.

* **Elfogott okmányhamisító.** Nádasdy Ferenc volt debreceni biztosítási hivatalnok több rendbeli közokirat hamisítás miatt összeütközésbe jött a büntető törvénnyel. Hogy azonban a büntetést elkerülje, megszökött. A debreceni kir. törvényszék köröztette Nádasdy Ferencet s a helybeli csendőrség egyik járőrének sikerült tegnap elesipni a szökésben levő okmányhamisítót. Beszállították a törvényszék fogházába.

x **Alföldi Károly tánciskolájában** a közbejött ünnepek miatt a második tanfolyam megkezdése január hó 3-ára halasztott. Beiratásokat elfogadt bármely időben. Lakása Péterfia utca 2. szám.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Jan. 3. Szombaton: *Niós*, énekes bohózat, C.
Jan. 4. Vasárnap: d, u, *Náni*, népszínmű.
este *Magdolna*, paraszt színmű, Bérl. szün.

— (Szabó Gyuliska.) Csepp kiesi jószág. Ugy lenne jó, hogy este hét órakor apró ujjai közt füttyölős falovaeskát szorongatva boldogan elszunnyadjon az édes anyja ölében. De a csepp kiesi jószág, az okos, kedves Szabó Gyuliska színész-gyerek; tehát szerepeket játszik a színpadon és szárnyas, mosolygós angyalok helyett tapsról, babérról álmodik. Szemeiben izzó láz lobog, vére a tetszés zajára lüktet és amikor elvégzi dolgát a nagyok közt, nem siet ágyacskájába pihenni, hanem besurran a nézőtérre s onnan bírálhatja a felnőtt kartársait. Észrevesz e közben a közönség közt egy uri asszonyt. Rámereszti okos szemét, aztán hirtelen odamegy hozzá.

— Én magát ismerem. Ezelőtt két évvel énekelt itt. Gyönyörű hangja van, sohase felejttem el! Kérem szépen, miért

nem énekel most is? Hát soha se fog már nekünk énekelni?

Az uri asszony két nagy szeméből forró könnyek peregnek. Szabó Gyuliska a hat esztendő kis művész pedig megriad és csudálkozva néz rá . . . Majd cukrot vesz elő, amit virág helyett művészte szerzett neki s megosztja most még boldog pályája cukros jutalmát azzal az uri asszonnyal, akinek hangja, éneke két év alatt setudott elroppenni a ritka szép tehetségű művész-gyerek emlékezetéből. Szabó Gyuliska majd ha megnő s ünnepezt Szabó Gyulája lesz a magyar színművészetnek, bizonyára akkor se felejtí el azt a tegnapi két nagy forró könyecseppet . . .

— (A taps.) A festett világ minden babérnál kedvesebb virága a taps, mely ott terem a közvetlen hatástól tavaszi hullámban forrongó nézőtérben. Ezért a gyökeretlen, a letépett részánál gyorsabb hervadású különös virágért, a szív melegére kipattanó tapsért fűri a művész az élet gondjait, a vándorlás nyomorúságait, az irigység sziszegését, a gyűlölet minden tördőfésnél fájóbb tüszurásait. De uram isten, hát hová tűnt a debreceni színházból a taps? Olyan néma mostanában a siker, hogy a midőn a színpadon elhangzik az ének, a nézőtérben halotti csend felel reá. A közönség elmegy a színházba; mert göresösen ragaszkodik szerzett jogaihoz, féltve őrzött páholybérletéhez. De aztán oly mereven ül ott, mint megannyi készobor, mely fagyos hallgatásával mond kegyetlen, sujtó ítéletet. És egy lélek sincs a művezetésben, mely megértse ezt a vérdemesztő ítéletet? Pedig a debreceni közönség tud is, szeret is tapsolni. Jó érzéke felbuzdul, művészet-kedvelő lelke lángra gyul a valódi művészet, az édesen csengő ének varázsától. Hallottam én ebben a színházban a taps özönének záporzuhogását sokszor . . . míg a tetszés vihara tombolt, a szemekben az öröm szivárványa tündöklött, mint a midőn sir az ég egyik szemével, a másikkal meg nevet. De hová tűnt a tarka szivárvány az égről? . . . hová tűnt a debreceni színházból a diadalmas esték forgatagos tapsrianása? . . .

— (A brezováci hős.) Budapesti tudósítónk táviratozza, a Vígyszínházban Guthi Soma és Rákosi Viktor *A brezováci hős* c. eredeti boházata a bemutató előadásán igen nagy sikert aratott. A darab hőse egy gyámoltalan katona, a kire ráfognak, hogy ő nyerte meg a brezováci ütközetet. Mikor kikerül a katonaságtól a polgári világ úgy ünnepli a gyáva félszeg *Pepikét*, mint egy hőst s ebből sok apró bonyodalom keletkezik. A darab természetesen mindvégig kacagató; Guthi és az örök vidor Sipulusz bőven gondoskodnak sziporkázó ötletéről, jó kedvről. Az előadás csak emelte a darab zajos sikerét. *Hegedüs Gyula, Góth Sándor, Balassa Jenő, Szerémy és Haraszthy Hermina és Nikó Lina* ősmert művészetükkel játszották a főszerepeket s kisebb szerepben rendkívül tetszett *Tanay Frigyes*, ez idő szerint a vig-

színház tagja, nem is olyan régen még a debreceni színházlátogató közönség kedvence, *Komjáthy János* társulatának egyik oszlopos tagja volt.

TAVIRATOK.

Bartók Lajos temetése.

Budapest, jan. 2. (Saját tudósítónk távirata.) Bartók Lajos, kiváló költőnk temetése ma délután folyt le óriási részvét mellett, Számos országgyűlési képviselő, író és művész jelent meg a temetésen, élükön Wlassics Gyula közművelődési miniszterrel. Ott volt a képviselőház elnöksége képviselőjében. Apponyi Albert. A két újságíró egyesület, a Petőfi és Kisfaludy társaság, a Nemzeti színház küldöttségileg képviseltette magát a temetésen, melyen a dalszínház karszemélyzete gyászalt énekelte. A beszétele után *Abrányi Emil* mondott szép beszédet, majd *Somló Sándor* bucsuztatta el megható szavakkal az elhunytat. Bartók Lajost a kerepesi úti temetőben helyezték örök nyugalomra, a főváros által kijelölt díszsírhelyen.

Újságírók a miniszterelnöknel.

Budapest, jan. 2. (Saját tudósítónk távirata.) Azok a hírlaptudósítók, a kik a döntő kiegyezési tárgyalások alatt az utóbbi napokban a fővárosi lapoktól Bécsbe voltak kiküldve ma *Vészi József* vezetésével tisztelegtek *Szell Kálmán* miniszterelnöknel, aki nagyon szívesen fogadta őket s kijelentette, hogy jól esett neki Bécsben az a tudat, hogy magyar újságírók vannak körülötte, akik egy kis darab Magyarországot varázsoltak közéje. Azokban a komoly órákban olyan benyomást tettek rá a magyar újságírók mintha ama küzdelmes tornában az ő mezei hadai lettek volna, a kiknek működésére, mint ama válságos órákban, ezentul is kiváló súlyt helyez.

A szerb patriárka betegsége.

Ujvidék, jan. 2. (Saját tudósítónk távirata.) *Brankovics György* szerb patriárkát szélhűdés érte. Állapota komoly aggodalmakra ad okot.

A kiegyezés hatása a tőzsdéken.

Bécs, január 2. (Saját tudósítónk távirata.) A kiegyezés hatása a budapesti és bécsi értéktőzsdéken feltűnő módon jelentkezett. Nagy vételkedv mellett az összes papirokban olyan emelkedés állt be, a milyenne évek óta nem volt eset.

Felmondott kereskedelmi szerződés

Szófia, jan. 2. (Saját tudósítónk távirata.) A bolgár kormány felmondta az Ausztria és Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződést.

Gabonatőzsde.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátozott. Bányadt irányzat mellett 10,000 métermázsza került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyéb gabonanevek nyugodtak. Idő: szép.

Buza áprilisra	7.63—64.
Rozs áprilisra	6.63—64.
Zab áprilisra	6.15—16.
Tengeri májusra	5.70—71.
Repcse augusztusra	11.75—85.

Budapesti tudósítás.

Halott hamvasztó egyesület. Budapestben egy érdektársaság halotthamvasztó egyesületet akart alakítani. A törvényhatóság természetesen ez ügyben a belügyminiszterhez folyamodott, a kinek véleménye szerint ennek a halotthamvasztó egyesületnek felállítása sem ok, sem célszerű. A katolikus vallási felfogás is tiltja a halott égetést, de újat állja annak a büntető törvénykönyv is.

A házaló üvegesek és a főváros. Budapest területéről a házaló üveges tótokat ki tiltotta a miniszter. A tótok ugyanis olyanformán magyarították az erre vonatkozó iparengedélyt, hogy szépen félbeszakították vándorlásukat, Budapestre érve s ott szépen letelepedtek s mint állandó budapesti lakosok csináltak üzleti versenyt Budapesti üvegeseknek. A jövőben tehát Budapestben nem fog hangzani többé az ismert kiabálás: *Ablakot csináltassanak.*

Regény egy esküvői hírben. Egy két soros esküvői hírben igen gyakorta sok-sok regény kezdődik. Most azonban egy olyan házassági hirdást hozott nekünk a posta, a mely utolsó felvonása egy bűnügyi végtárgyalás alapjául is alkalmas szerelmi regénynek. *Sonnenberg Paulát* veszi ugyanis el *Ziegler József* volt budapesti orvos növendék. Ugyanazt a leányt, aki mostani vőlegényével folytatott viszonyából származó ártatlan kis gyermekét megölte s aki, bár az esküdtzék felmentette bűnének következményei alól, végigszenvedte egy nyilvánosság előtt lefolyó bűnpör minden izgalmát. A bűnbánó *Margithoz* azonban végre is visszapártolt *Fauszt* dr. s most a meghívó arról szól, hogy dr. *Zala József Siklós Paulát* oltárhoz vezeti. Epen a multa való tekintettel megmagyarosították a nevüket az egykori regény hősei, akiknek esküvője január hó 6-án lesz.

MULATSÁG.

Szilveszter est a pályaudvaron. Kedélyes Szilveszter esti mulatságot rendezett az ó év utolsó óráiban a vasuti pályaudvar tisztikara. A díszes étteremben gyűltek vacsorára, mely alatt az első felköszöntőt *Boczán áll. főnök* mondotta, *Tolnaynéra* ültve poharát, ki először jelent meg vasuti mulatságon s kedvességével már is mindenkit lebilincselte. — Azután felköszöntőket tartottak még: *Dobiecky* képviselő *Tolnayt*, *Tolnay* üzletvezető *Dobieckit* éltetve és mások. Vacsora után az egész társaság táncra perdült s aranyos jókedvvel mulatott éjfélig, mikor a termet egy pillanatra elcsóttitették: kitoró éljenzes fogadta az új esztendő, s a párok lágy keringő hangjai mellett suhantak át egy új év boldogabb napjaiba. A jó kedvet nagyban fokozta a trefás tombola, melynek nyerevényei között értékes tárgyak is voltak. A zenét *Kis Béla* zenekara szolgáltatta. A vacsoráért *Ottó Sándor* vendéglőst illetti meg az elismerés, a ki sokszor tapasztalt ügyességével most is mindenkit kielégített.

A jelen volthölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni: *Tolnay Kornélné Dobiecki Sándorné, Eric Ernőné és leányai, Csata Gyuláné és leánya, Boczán Elemérné, Motesicky Hugóné és leánya, Láber Mihályné, Burger Izsóné, Bruckner*

Erőné, Dénes Adolfné, Telegdy Györgyné, Singlary Gyuláné, Wilhelm Samuné, Hajós Józsefné, Balogh Jakabné és leánya, Gál Samuné, Hlapka Andrásné, Errovits Gyuláné, Géhl Györgyné és leánya, Mester Istvánné és nővére, Hegyi Jánosné, Görögh Józsefné és leányai, Gammina Rezsóné, Vadászi Sándorné, Kohl Józsefné, Rajeci Vilmosné és leánya Pogány Arminné, Miksa Istvánné és leánya, Deák Simonné és leánya, Svalb Adolfné és leánya, Strausz Arminné, Alber Józsefné és leányai stb. stb.

Regénycsarnok.

MIRE MEGVENÜLÜNK

Írta: Malonyay Dezső.

II.

A Madonna lovagja.

Viszi haza a párját, egyedül lesznek semmit se fognak tudni a világról és semmiről és senkiről, csak egymásról, mindig, mindig együtt . . . Mintha telisdedeli lett volna a lelke bódító illatu fehér virággal (teli is volt), alig győzte valaha azt a pillanatot, hogy hintse a párja elé, mindenüvé, a hová lép, a hová nyúl és mindenüvé, a hová csak talál, oda is, meg az ölébe, a keblére, vállaira, arcára és aztán majd letérdel melléje s úgy imádja, úgy öleli, csókolja a bódító fehér virág özönében . . . Minder megvan kész az egész álom s hozzá a várkastély és a szerelem, — harminc év óta.

Eppen jókor érkezett a kis Klarisz. Már mentek.

De hogy elvesztették egymást, Mihelyt ketten maradtak! Mihelyt Klára grófné nem volt mellettük!

Tavaszdó vidéken vitte őket keresztül a vasut. Néhol egész mezők voltak harang kelyhü sárga virágból, szinte hallani lehetett, mint csengeti őket a köztük fiatal nap.

— Mennyi virág! — gondolta Klarisz.

Antal gróf is ezt gondolta

De hát miért nem mondták meg egymásnak? . . .

Azért, mert, most hogy így ketten maradtak, most érezték csak, mennyire idegenek, mennyire semmi köztük egymáshoz és az a furcsa, hogy ők így ketten vannak.

— Kissé fáradt nemde? — kérdezte Antal gróf.

Klarisz bólintott, be is hunyta a szemét (így a sárga virágokat se látta már) és mindtha elszunyadt volna Antal gróf is

Folyt, köv.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma szombaton jan. 3-án "C., bérlet

Ninis.

Énekes bohózat.

Holnap vasárnap két előadás:

délután 3 órakor leszállított helyárrakkal:

NÁNI.

Népszimű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárrakkal:

Magdolna.

Paraszt szimű 3 felvonásban.

572
1902 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 17275/1902 számú végzése folytán közhírré tétetik miszerint Varga József részére ifj. Ormódy Vilmos debreczeni lakostól 76 korona fill. tőke, ennek 1902 évi február hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 55 korona 16 fillér perkötség erejéig 1902 évi november hó 7-én bíróilag felülfoglalt és 699 koronára becsült vivószerek, férfi ruha neműek, ékszerek és egyebekből álló ingóságok 1903 évi január hó 7-én délután fél 3 órakor kezdetét veendő Piacz utca 18 sz. a. alperes lakásán, megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1902 évi december hó 10-én.

Olah Géza.
birói kiküldött.

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Saját termésű faj borainkból egy eddig nem árusított csoportot hoztunk Simonffy-utca 2 szám alatti irodánkban forgalomba mely alkalomból szives figyelembe ajánljuk alant.

Árjegyzékünket.

Csemege borok.

1901 évi Furmint Fél aszu 1 üveg 2. — korona 1. — forint.
1901 évi Kadarka Fél aszu (vörös.) 1 üveg 1. kor. 20 fillér 60 krajczár.
1901 évi Muskotály 1 üveg 60 fillér 30 krajczár.

Pecsenye borok.

1901 évi Rajnai-Rizling 7½ liter 1. korona 20 fillér 60 krajczár.
1901 évi Furmint 7½ liter 1 korona 50 krajczár.
1901 évi Ezerjó 1 liter 1 korona 50 krajczár.
1901 évi Olasz-Rizling 1 liter 90 fillér 45 krajczár.

Asztali borok.

1901 évi Asztali-Fehér 1 liter 68 fillér 34 krajczár.
1901 évi Siller 1 liter 60 fillér 30 krajczár.
1901 évi Ürmös 1 liter 60 fillér 30 krajczár.

Uj bor.

1902 évi asztali 1 liter 52 fillér 26 krajczár.
Minden darab üvegért 16 fillér fizetendő mely árban azt vissza is váltjuk.

Decreezen 1903 Január 1.

DEBRECZENI SZŐLŐ és Bortermelő szövetkezet.

Uj bor Hordó számra 50 litertől feljebb jutányos árban kapható.

Értesítés!!

Pásztor Gyula és Társa

vas, szerszám és rézaru kereskedése.

Debreczen, Csapó u. Bankház

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletünkben a mai naptól az összes

korcsolyák

valamint

konyhaedények

tulhalmozott raktár miatt

gyári áron

alul fogjuk kiárusítani.

Ezen kedvezőalkalmat ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe

tisztelettel

Pásztor Gyula és Tsa.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Leszállított árak!

Nagyarányu újévi
NŐI RUHAKELME VÁSÁRT

rendeztünk be és
női divatszöveteket, jó mosó
velezeket, francia batistokat,
Atlas Satin és Delaineket,
harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított áron

árusítunk el.

Egy ruha 116^m széles
női divat szövet
1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75^m széles
mosó velez
2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI
... Debreczen ...

Kiadó lakás.

A Hunyady-utcában kiadó
egy kényelmes uri lakás, áll: 2
utcai szoba, egy előszoba, 3 udvari
szoba, egy kézi kamara, egy üve-
ges folyosó, pincze konyha, ka-
mara, pincze és mosó konyhából.
Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér
1200 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a
Kiadóhivatal.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idültek is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsággal meggyógyítja a gyomorgöresőt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkiütést és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütésekre, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, korszó bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényet, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél-
rogyva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen soha sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry LIMITED Schutzensel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemesak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

A papír gyári árban számítottak.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.
Hirdetések a „SZABADSÁG” című politikai napilapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.